

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

Kraków, dnia 26 października 2022 r.

Poz. 6928

Rozstrzygnięcie nadzorcze Nr WN-II.4131.1.27.2022

Wojewody Małopolskiego

z dnia 24 października 2022 r.

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r., poz. 559 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XLI/375/2022 Rady Gminy Krościenko nad Dunajcem z dnia 22 września 2022 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr IV/32/2019 Rady Gminy Krościenko nad Dunajcem z dnia 7 lutego 2019 r. - w części, tj. sformułowania „z mocą obowiązującą od dnia 1 września 2022 r.”, znajdującego się w § 3 uchwały.

UZASADNIENIE

W dniu 28 września 2022 r. do oceny nadzorczej Wojewody Małopolskiego wpłynęła uchwała Nr XLI/375/2022 Rady Gminy Krościenko nad Dunajcem z dnia 22 września 2022 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr IV/32/2019 Rady Gminy Krościenko nad Dunajcem z dnia 7 lutego 2019 r.

W wyniku wstępnej oceny uchwały organ nadzoru powziął wątpliwości, co do zgodności z prawem części zapisu znajdującego się w § 3 uchwały, a konkretnie sformułowania „z mocą obowiązującą od dnia 1 września 2022 r.”. Przedmiotowa uchwała podjęta została bowiem na sesji w dniu 22 września 2022 roku, a zatem nadanie jej mocy obowiązującej z dniem 1 września 2022 roku stanowi ewidentny przypadek retroaktywności, czyli nadania uchwałom mocy obowiązującej wstecz. Co więcej, w wyniku podjęcia uchwały w takiej treści doszło do zwiększenia obowiązków nakładanych na osoby zobowiązane do uiszczania opłat za pobyt dzieci w placówce wychowania przedszkolnego (zwiększenie opłaty do 1,14 zł za każdą rozpoczętą godzinę faktycznego pobytu dziecka w placówce wychowania przedszkolnego wobec uprzednio obowiązującej - na podstawie uchwały nr IV/32/2019 z 7 lutego 2019 r. - stawki 1 zł).

Pismem z 5 października 2022 roku, znak: WN-II.4130.65.75.2022 tut. organ nadzoru zawiadomił Radę Gminy Krościenko nad Dunajcem oraz Wójta Gminy Krościenko nad Dunajcem o wszczęciu postępowania nadzorczego, dotyczącego kontroli legalności przedmiotowej uchwały. W piśmie tym organ nadzoru wskazał na powzięte wątpliwości, umożliwiając władzom gminy Gminy Krościenko nad Dunajcem ustosunkowanie się do nich w terminie do 17 października 2022 roku.

Pomimo upływu terminu wyznaczonego na zajęcie stanowiska władze gminy Krościenko nad Dunajcem nie odniosły się w żaden sposób do pisma wystosowanego w tej sprawie przez tut. organ nadzoru.

Po dogłębnym przeanalizowaniu badanej uchwały tut. organ nadzoru stwierdził, że zapis znajdujący się w § 3 uchwały, a konkretnie sformułowanie „z mocą obowiązującą od dnia 1 września 2022 r.” narusza prawo w stopniu istotnym.

Zgodnie z postanowieniami art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2019 r., poz. 1461) akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy.

Wprawdzie art. 5 ustawy dopuszcza możliwość nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, jednakże tylko wtedy, gdy zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie.

W tym miejscu warto wskazać na ugruntowane poglądy, odnoszące się do dopuszczalności retroaktywności prawa tylko w przypadku, gdy tworzony z mocą wsteczną stan prawny polega na przyznaniu uprawnień, a nie na nakładaniu obowiązków. Tytułem przykładu wskazać można np. na stanowisko Naczelnego Sądu Administracyjnego zajęte w wyroku z dnia 30 września 2021 r., sygn. akt III FSK 2137/21 – cyt.: „Naczelny Sąd Administracyjny podziela pogląd prezentowany w orzecznictwie sądów administracyjnych, że art. 5 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych dopuszcza nadanie aktowi normatywnemu "mocy wstecznej", ale tylko "jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie". Wsteczna moc prawa może dotyczyć ewentualnie tylko przyznania praw. Z całą stanowczością natomiast należy wykluczyć możliwość zastosowania tej normy do nakładania obowiązków (zob. wyrok NSA z 19 listopada 2010 r., sygn. akt II FSK 1272/09)".

Organ nadzoru dokonując porównania ustalonych w uchwale stawek opłat z uprzednio obowiązującymi stawkami opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego stwierdził, że w wyniku podjęcia uchwały opłaty te uległy podwyższeniu (zwiększenie opłaty do 1,14 zł za każdą rozpoczętą godzinę faktycznego pobytu dziecka w placówce wychowania przedszkolnego wobec uprzednio obowiązującej - na podstawie uchwały nr IV/32/2029 z 7 lutego 2019 r. - stawki 1 zł).

Tym samym doszło do zwiększenia - z mocą wsteczną (uchwała podjęta została na sesji w dniu 22 września 2022 roku z zamiarem nadania jej mocy obowiązującej z dniem 1 września 2022 roku) - obowiązków, nałożonych na osoby ponoszące opłaty za pobyt dzieci w przedszkolu.

Sytuacja taka (regulowanie na niekorzyść praw bądź zwiększanie obowiązków z mocą wsteczną) stanowi - w ocenie organu nadzoru - naruszenie zasad demokratycznego państwa prawnego.

Z uwagi na powyższe organ nadzoru stwierdza, iż w jego ocenie kwestionowany zapis uchwały w sposób istotny narusza obowiązujący porządek prawny, a powyżej podniesione argumenty czynią zasadnym niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze, stwierdzające nieważność powołanej na wstępie uchwały w zakresie określonym sentencją niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego.

Stosownie do przepisu art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze podlega opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego stosownie do postanowień art. 13 pkt 8a) ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie. Winno się ją wnieść za pośrednictwem Wojewody Małopolskiego w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego rozstrzygnięcia.

Z up. Wojewody Małopolskiego
Dyrektor Wydziału Prawnego i Nadzoru
Radca prawny
Rafał Czeladzki

Otrzymują:

- 1) Rada Gminy Krościenko nad Dunajcem,
- 2) Wójt Gminy Krościenko nad Dunajcem,
- 3) Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Nowym Sączu,
- 4) Dziennik Urzędowy Województwa Małopolskiego,
- 5) ad acta.